

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
 Навчально-науковий інститут денної освіти
 Навчально-науковий інститут заочно-дистанційного навчання
 Кафедра правознавства
СИЛАБУС
 навчальної дисципліни
«ПРОЄКТНО-ГРАНТОВА ДІЯЛЬНІСТЬ»
 на 2022-2023 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс, 3 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Право»
Спеціальність	081 Право
Галузь знань	08 Право
Ступінь вищої освіти	магістр

ПШБ НПП, який веде дану дисципліну,
 науковий ступінь і вчене звання,
 посада

Стрілець Богдан Васильович
к.ю.н.,
доцент кафедри правознавства

Контактний телефон	(099) 38-26-554
Електронна адреса	strbogdanwq@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна: http://www.pravo.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	формування у майбутніх фахівців належних практичних умінь і навичок застосування універсального інструментарію розробки та реалізації міжнародних грантових проєктів, отримання знань про існуючих міжнародних грантодавців
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції 10 год., семінарські заняття 20 год., самостійна робота 60 год.)
Форми та методи навчання	лекційні та семінарські заняття в аудиторії з використанням інформаційних технологій, самостійна робота із джерелами, основною та додатковою навчально-методичною літературою поза аудиторними заняттями
Система поточного та підсумкового контролю	поточний контроль: відвідування лекційних занять; обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті; тестування; виконання навчальних завдань, передбачених планом самостійної роботи; поточна модульна робота: підсумковий контроль: залік
Базові знання	щодо сутності поняття «грант» та класифікації грантів, донорських організацій та грантодавчих установ; міжнародних програм і грантів як джерел фінансування досліджень; особливостей формування та реалізації міжнародних проєктів на сучасному етапі, пошуку джерел фінансування проєктів; підготовчої роботи до розробки грантового проєкту; праці над проєктною ідеєю, підготовки опису проєкту, підготовки проєктної заявки на міжнародний грант; інформації про заявника при підготовці і складанні заявки на міжнародний грант; грантрайтингу, підготовки і складання заявки на міжнародний грант, структури проєктної заявки, презентації, реалізації й завершення міжнародного грантового проєкту; щодо правового регулювання міжнародної технічної допомоги в Україні; міжнародних державних і приватних фондів; міжнародних донорських організацій та проєктів міжнародної технічної допомоги, які працюють в Україні; постійно діючих програм та грантів, програми Horizon 2020, Horizon Europe та Європейської Ради з наукових досліджень.
Мова викладання	англійська, українська

**Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна,
програмні результати навчання**

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
Загальні компетентності		
1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 1);	Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання (РН 1).
2.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 3).	Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження (РН 3).
3.	Здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК 6).	Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг (РН 9).
4.	Здатність працювати в міжнародному контексті (ЗК 9).	Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання (РН 7)
5.	Здатність розробляти проекти та управляти ними (ЗК 10).	Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності (РН 8).
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності		
6.	Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності (СК 9).	Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи (РН 6).
7.	Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування (СК 10).	Брати продуктивну участь у виконанні теоретичних та прикладних досліджень у галузі права (РН 19)
8.	Здатність аналізувати та інтерпретувати результати наукових досліджень, враховуючи використання міждисциплінарних та порівняльно-правових підходів (СК 17).	Визначати актуальну практичну чи наукову проблему, планувати і виконувати дослідження на її вирішення, обирати релевантні методології та джерела (РН 18)

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського (практичного) заняття	Завдання самостійної роботи в розрізі теми						
1	2	3						
Модуль 1. Міжнародні гранти та проєкти: загальні положення								
Тема 1. Сутність поняття «грант» та класифікація грантів. Донорські організації та грантодавчі установи.								
<p>1. Визначення поняття «грант».</p> <p>2. Види грантів за типами та підставами надання.</p> <p>3. Переваги та недоліки грантів.</p> <p>4. Донорські організації (донори). Класифікація донорів. Вітчизняні та міжнародні донори. Види міжнародних донорів: міждержавні організації, урядові, суспільні та корпоративні донори. Грантодавчі установи.</p> <p>5. Інтернет-ресурси, інститути, наукові центри як інформаційні джерела пошуку грантів.</p>		<p>1. Звернутися до рекомендованих джерел інформації, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів з тим, щоб визначити поняття «грант», його види, переваги та недоліки; надати характеристику вітчизняним та міжнародним донорам, провести їх класифікацію.</p> <p>2. Звернутися до рекомендованих джерел інформації, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів для того, щоб визначити 5 найефективніших джерел пошуку грантів.</p>						
Тема 2. Міжнародні програми і гранти як джерела фінансування досліджень								
	<p>1. Міжнародна програма як група пов'язаних і координованих міжнародних проєктів, які забезпечують досягнення мети на основі вибраної стратегії.</p> <p>2. Діюча система міжнародних донорських організацій.</p> <p>3. Білатеральні проєкти науково-технологічного співробітництва. Особливості управління білатеральними проєктами науково-технологічного співробітництва.</p> <p>4. Управління виконанням проєктів, підтриманих Українським Науково-Технологічним центром (The Science and Technology Center in Ukraine, STCU).</p>	<p>1. Звернутися до рекомендованих джерел інформації а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів з тим, щоб заповнити таблицю:</p> <p align="right">Таблиця 1</p> <p align="center">Міжнародні джерела фінансування досліджень</p> <table border="1" data-bbox="1065 1010 1572 1205"> <thead> <tr> <th data-bbox="1065 1010 1219 1205">Типи донорських організацій</th> <th data-bbox="1219 1010 1409 1205">Діючі системи міжнародних донорських організацій</th> <th data-bbox="1409 1010 1572 1205">Представники міжнародних донорських організацій</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="1065 1205 1219 1371"></td> <td data-bbox="1219 1205 1409 1371"></td> <td data-bbox="1409 1205 1572 1371"></td> </tr> </tbody> </table> <p>2. Звернутися до рекомендованих джерел інформації, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів для того, щоб визначити особливості управління білатеральними проєктами науково-технологічного співробітництва.</p>	Типи донорських організацій	Діючі системи міжнародних донорських організацій	Представники міжнародних донорських організацій			
Типи донорських організацій	Діючі системи міжнародних донорських організацій	Представники міжнародних донорських організацій						
Тема 3. Особливості формування та реалізації міжнародних проєктів на сучасному етапі								
		<p>1. Звернутися до рекомендованих джерел інформації, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів і письмово провести класифікацію донорських організацій за формою власності, за цільовим призначенням, за галузевою належністю, за порядком дії у часі тощо і навести приклади сучасних міжнародних проєктів.</p> <p>2. Визначити види міжнародного лізингу, користуючись вказаними джерелами: Ментух Н. Ф. Міжнародний лізинг: поняття та особливості / Н. Ф. Ментух, О. Р. Шевчук // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Юридичні науки. – 2015. – Вип. 4(1). – С. 144-146. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_jur_2015_4%281%29_35; Конвенція УНІДРУА про міжнародний фінансовий лізинг від 11 січня 2006 р.</p>						

Тема 4. Пошук джерел фінансування проєктів

	<p>1. Класифікація грантодавців. Типи та різновиди фондів. 2. Обмеження, що визначають специфіку й умови діяльності фонду. 3. Вибір і звернення до обраного фонду. 4. Співпраця з грантодавцями. Фандрайзингова діяльність. Складання бюджету проєкту. Види звітності. Результат фандрайзингової компанії. Подяка. Види подяки. Заходи, спрямовані на подяку донору. 5. Розвиток проєкту після закінчення фінансування. Моніторинг та оцінювання.</p>	<p>1. Звернутися до рекомендованих джерел інформації, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів з тим, щоб розробити структурно-логічну схему «Складання бюджету проєкту». 2. Скориставшись основною та додатковою навчально-методичною літературою, наприклад, посібником: П'ять вдалих кроків до європейського проєкту. / Посібник. Публікація в рамках проєкту «Підтримка локальних спільнот України в залученні європейських фондів», співфінансованого МЗС РП в рамках Програми „Польська Допомога 2009”. – Режим доступу: http://horizon2020.sumdu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/03/5-кроків-до-Європейського-проєкту.pdf, опишіть механізм дій по пошуку ресурсів з інформацією про фонди-грантодавці, а також алгоритм складання списку для вибору потенційних донорів.</p>
--	---	---

Поточна модульна робота 1

Модуль 2. Розробка проєктів та формування грантових заявок

Тема 5. Підготовча робота до розробки грантового проєкту

	<p>1. Напрями підготовчої роботи (перед написанням проєкту). 2. Пошук та формулювання основної ідеї, на яку необхідні кошти. 3. Оцінка потреб, збір і аналіз інформації, аналіз зацікавлених сторін, загальні критерії оцінки проєкту. 4. Попередній моніторинг потенційного грантодавця: моніторинг діяльності загалом, його місії; моніторинг критеріїв (географічних, організаційних, тематичних) для надання грантів; моніторинг підтриманих проєктів за минулі роки. 5. Моніторинг діяльності «конкурентів», ступінь розробки проблематики.</p>	<p>1. Скористатися джерелами та літературою з переліку джерел, основною та додатковою навчально-методичною літературою (як-то «Посібник з підготовки проєктів. Підтримка політики регіонального розвитку в Україні EuropeAid/132810/C/SER/UA – Режим доступу: https://enefcities.org.ua/upload/files/Dodatky.pdf) та скласти тезисний план підготовчої роботи до розробки грантового проєкту. 2. Скористатися джерелами та літературою з переліку джерел, основною та додатковою навчально-методичною літературою, з тим, щоб заповнити схему для проведення аналізу зацікавлених сторін в контексті підготовчої роботи до розробки проєкту.</p> <p style="text-align: right;">Таблиця 2</p> <table border="1" data-bbox="1063 1417 1567 1724"> <tr> <td>Групи зацікавлених сторін</td> <td>Яка їх вигода (зиск)</td> <td>Вимоги постійної підтримки проєкту з їх сторони</td> <td>Механізм їх участі у проєкті</td> </tr> <tr> <td>Цільові групи</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Потенційні партнери</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Групи зацікавлених сторін	Яка їх вигода (зиск)	Вимоги постійної підтримки проєкту з їх сторони	Механізм їх участі у проєкті	Цільові групи				Потенційні партнери			
Групи зацікавлених сторін	Яка їх вигода (зиск)	Вимоги постійної підтримки проєкту з їх сторони	Механізм їх участі у проєкті											
Цільові групи														
Потенційні партнери														

Тема 6. Праця над проєктною ідеєю. Підготовка опису проєкту

	<p>1. Життєвий цикл проєкту: зародження ідеї проєкту, розробка, створення, поширення, використання продуктів (результатів) проєкту. 2. Можливі джерела виникнення ідей: бачення апліканта, сигнали ринку, оточення, логіка розвитку галузі, результати наукових досліджень, дії</p>	<p>1. Звернутися до рекомендованих джерел інформації, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів для того, щоб здійснити порівняльну характеристику SWOT-аналізу і LEAN-аналізу в контексті їхнього значення в праці над проєктною ідеєю. 2. Скористатися основною та додатковою</p>
--	--	---

	<p>конкурентів, конкурси ідей.</p> <p>3. SWOT-аналіз – аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища апліканта, LEAN-аналіз – визначення напрямків, які вже не є конкурентоспроможними.</p> <p>4. Мозковий штурм. Бюджет проекту. Визначення ліміту часу для виконання проекту.</p> <p>5. Управління ризиками.. Логіко-структурна матриця проекту. Виконавці проекту.</p>	<p>навчально-методичною літературою, наприклад: П'ять вдалих кроків до європейського проекту. / Посібник. Публікація в рамках проекту «Підтримка локальних спільнот України в залученні європейських фондів», співфінансованого МЗС РП в рамках Програми „Польська Допомога 2009”. – Режим доступу: http://horizon2020.sumdu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/03/5-кроків-до-Європейського-проекту.pdf з тим, щоб описати процедуру «мозкового штурму», а також на прикладі одного з будь-яких запропонованих вами проектів підготувати і реалізувати «мозковий штурм» разом із командою.</p>
--	---	--

Тема 7. Підготовка проектної заявки на міжнародний грант.

<p>1. Методичні підходи до здобуття грантів. Аналіз зацікавлених сторін. Аналіз проблем.</p> <p>2. Вибір потенційних донорів.</p> <p>3. Початок роботи над проектною заявкою, її написання. Титульний аркуш. Анотація. Вступ. Постановка проблеми. Мета і завдання проекту. Методи. Аудиторія проекту. Припущення. Очікувані результати. План реалізації проекту. Звітність. Додатки. Стиль написання.</p> <p>4. Підсумковий самоконтроль.</p>		<p>1. Звернутися до рекомендованих джерел інформації, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів з тим, щоб заповнити таблицю:</p> <p align="right">Таблиця 3</p> <p align="center">Підготовка проектної заявки на міжнародний грант</p> <table border="1" data-bbox="1065 772 1567 884"> <thead> <tr> <th data-bbox="1065 772 1239 884">Етапи підготовки</th> <th data-bbox="1239 772 1390 884">Очікувані результати</th> <th data-bbox="1390 772 1567 884">Потенційні донори</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="1065 884 1239 898"></td> <td data-bbox="1239 884 1390 898"></td> <td data-bbox="1390 884 1567 898"></td> </tr> </tbody> </table> <p>2. Зробити покроковий план реалізації проекту на міжнародний грант користуючись основною та додатковою навчально-методичною літературою, зокрема: П'ять вдалих кроків до європейського проекту. / Посібник. Публікація в рамках проекту «Підтримка локальних спільнот України в залученні європейських фондів», співфінансованого МЗС РП в рамках Програми „Польська Допомога 2009”. – Режим доступу: http://horizon2020.sumdu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/03/5-кроків-до-Європейського-проекту.pdf</p>	Етапи підготовки	Очікувані результати	Потенційні донори			
Етапи підготовки	Очікувані результати	Потенційні донори						

Тема 8. Інформація про заявника (апліканта) при підготовці і складанні заявки на міжнародний грант

	<p>1. Резюме або Curriculum vitae (CV) заявника (апліканта) та його роль при підготовці і складанні заявки на міжнародний грант.</p> <p>2. Способи привернення уваги до резюме. Методи та етапи написання. Структура та основна інформація, що має бути в CV.</p> <p>3. Потенційні недоліки та труднощі при написанні.</p> <p>4. Візуальне оформлення.</p> <p>5. Можливі причини відхилення CV.</p>	<p>1. Звернувшись до рекомендованих джерел інформації, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів, визначте основні принципи та способи привернення уваги до резюме.</p> <p>2. Підготуйте резюме апліканта на міжнародний грант.</p>
--	---	--

Тема 9. Грантрайтинг. Підготовка і складання заявки на міжнародний грант. Структура проектної заявки

<p>1. Проектна заявка на грант як документ, що представляє й описує план дій. Структура проектної заявки. Основна частина заявки.</p> <p>2. Якість та успішність проекту.</p> <p>3. Приклади формулювання результатів проекту.</p> <p>4. Формулювання напрямів моніторингу та оцінки ефективності проекту</p>		<p>1. Skorистatisia rekomendovanimi dzhерелами інформації, наприклад: Основні засади проектного менеджменту / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг.; Упор. Чабак Л. А. – Чернігів: Сіверський центр післядипломної освіти, 2016. – 56 с. та скласти коротку анотацію до проектної заявки за узгодженою з викладачем темою проекту.</p>
---	--	---

		<p>2. Звернутися до рекомендованих джерел інформації, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів, зокрема: Основні засади проектного менеджменту / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг.; Упор. Чабак Л. А. – Чернігів: Сіверський центр післядипломної освіти, 2016. – 56 с., а також використовуючи узгоджену з викладачем тему грантового проекту, скласти проектну заявку за наступною структурою:</p> <ul style="list-style-type: none"> • титульний аркуш; • коротка анотація; • постановка проблеми; • мета та завдання; • методи та заходи; • оцінка та звітність; • бюджет; • додатки.
--	--	--

Тема 10. Презентація, реалізація й завершення міжнародного грантового проекту

<p>1. Структура презентації міжнародного грантового проекту. Мистецтво презентації. 2. Краш-тест проекту та способи його проведення. 3. Реалізація грантового проекту. Труднощі, які виникають під час реалізації міжнародного грантового проекту. Терміни та умови впровадження грантового проекту. 4. Освітній і персональний менеджмент. Управління міжнародним грантовим проектом. Оперативне планування міжнародного грантового проекту. 5. Формування команди міжнародного грантового проекту. 6. Завершення проекту. Підведення підсумків. Звіт про виконаний проект. Змістовна і фінансова частини звіту. Поширення результатів проекту.</p>	<p>1. Розробити презентацію грантового проекту за узгодженою з викладачем темою, використовуючи програмне забезпечення Microsoft PowerPoint на 15 слайдів і намагаючись приділяти більше уваги візуалізації, не перенасичуючи слайди текстовим контентом. 2. Звернутися до рекомендованих джерел інформації, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів з тим, щоб описати потенційні труднощі, які можуть виникнути під час реалізації міжнародного грантового проекту, за обраною та узгодженою з викладачем темою, а також запропонувати можливі шляхи їх вирішення. Заповнити таблицю:</p> <p align="right">Таблиця 4</p> <p align="center">Потенційні труднощі реалізації проекту та шляхи їх вирішення</p> <table border="1" data-bbox="1068 1291 1572 1432"> <thead> <tr> <th data-bbox="1068 1291 1317 1402">Потенційні труднощі реалізації проекту</th> <th data-bbox="1317 1291 1572 1402">Можливі шляхи вирішення труднощів</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="1068 1402 1317 1432"></td> <td data-bbox="1317 1402 1572 1432"></td> </tr> </tbody> </table>	Потенційні труднощі реалізації проекту	Можливі шляхи вирішення труднощів		
Потенційні труднощі реалізації проекту	Можливі шляхи вирішення труднощів				

Поточна модульна робота 2

Модуль 3. Міжнародна технічна допомога. Міжнародні програми та донорські організації (грантодавці)

Тема 11. Правове регулювання міжнародної технічної допомоги. Офіційний портал координації міжнародної технічної допомоги в Україні

<p>1. Визначення міжнародної технічної допомоги. 2. Історія виникнення та розвитку міжнародної технічної допомоги. 3. Партнери міжнародної технічної допомоги. 4. Механізми та форми надання міжнародної технічної допомоги. Міжнародна технічна допомога в Україні. Дискусія щодо ефективності міжнародної допомоги. 5. Вдосконалення системи здійснення міжнародної допомоги.</p>		<p>1. Скористатися рекомендованими джерелами інформації, наприклад: Грантрайтинг: методичні рекомендації для органів публічної влади щодо написання проектних заявок / [О.В. Кулініч, Д.С. Ткачов, С.Є. Ігнат'єв та ін.]; за ред. О. В. Кулініча. – Х.: Регіональний центр міжнародних проектів і програм, 2013. – 78 с., і письмово описати історію виникнення та розвитку міжнародної технічної допомоги в хронологічному порядку, починаючи із 1945 року, за схемою: «рік» - «подія». 2. Звернутися до рекомендованих джерел інформації, а також бібліотечно-</p>
---	--	--

		<p>бібліографічних електронних ресурсів та Порядку залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги, затверджений постановою Кабінету Міністрів України «Про створення єдиної системи залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги» від 15 лютого 2002 р. № 153 (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/153-2002-%D0%BF#Text), у письмовому вигляді визначити поняття «міжнародна технічна допомога» та перелічити можливі форми її залучення (п. 3 вказаного Порядку).</p>
Тема 12. Міжнародні державні і приватні фонди		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Діюча система міжнародних донорських організацій. 2. Донорські програми організацій системи Організації Об'єднаних Націй (ООН): Програми розвитку ООН (ПРООН), Програми ООН з довкілля (ЮНЕП), Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО), Організації Об'єднаних Націй з промислового розвитку (ЮНІДО), Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (ФАО), Глобального екологічного фонду (ГЕФ) та ін. Міжнародні фінансові інституції (Світовий Банк, Європейський банк реконструкції і розвитку, Європейський інвестиційний банк та ін.). 3. Урядові організації держав Європи, Америки, Азії. 4. Процедурні вимоги і особливості надання фінансової підтримки закордонними урядовими і міжурядовими фондами. 5. Діяльність приватних фондів. 6. Причини і мотиви безповоротного (грантового) фінансування проєктів. 7. Благодійність. Філантропія. Підтримка демократії. Формування громадянського суспільства. 8. Пропаганда ліберальних цінностей. Пропагування товарів і технологій. Стимування міграції. Пропаганда національних цінностей. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Звернутися до рекомендованих джерел інформації, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів з тим, щоб письмово перелічити і коротко охарактеризувати донорські програми організацій системи ООН. 2. Звернутися до рекомендованих джерел інформації, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів з тим, щоб проаналізувати причини і мотиви безповоротного (грантового) фінансування проєктів що претендують на участь в конкурсі.
Тема 13. Міжнародні проєкти і програми розвитку вищої освіти та науково-технологічної галузі		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Правила участі в конкурсах та основні вимоги до реалізації проєктів європейських освітянських програм. 2. Європейські освітянські програми Еразмус+ (Erasmus+). 3. Рамкові Програми науково-технологічного розвитку Європейського Союзу. 4. Практика роботи із сайтом Європейської Комісії. 5. Діяльність Українського науково-технологічного центру (STCU). 6. Програми академічної мобільності: Fulbright, DAAD та ін. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Скористатися рекомендованими джерелами інформації і офіційним сайтом Міністерства освіти і науки України (https://mon.gov.ua/ua/tag/erasmus+) і визначити напрями міжнародного компоненту Програми ЄС Еразмус+, у яких можуть брати участь українські заклади вищої освіти та інші організації, зокрема органи влади, дослідницькі установи, заклади середньої, фахової передвищої та професійної освіти, освіти дорослих, молодіжні організації, громадські організації, державні та приватні підприємства тощо. 2. Виробити/удосконалити практичні навички роботи із сайтом Комісії ЄС (European Commission), ознайомитись із

		<p>спеціальними розділами цього сайту, які присвячені видам фінансування (https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/howeu-funding-works/types-funding_en) грантам (https://ec.europa.eu/internationalpartnerships/grants_en) та програмам фінансування (https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/funding-opportunities/fundingprogrammes/overview-funding-programmes_en).</p>
--	--	--

Тема 14. Міжнародні донорські організації та проекти міжнародної технічної допомоги, які працюють в Україні

<p>1. Агентство США по міжнародному розвитку. Академія розвитку освіти. Американська асоціація юристів. Американська рада міжнародної освіти. Американський фонд охорони навколишнього середовища і здоров'я.</p> <p>2. Британська Рада. Економічна освіта та дослідницький консорціум. Європейський науковий фонд. Європейський фонд з розвитку освіти. Ініціатива з соціальної дії та відродження Євразії. Ініціативний центр сприяння активності та розвитку громадянського почину «Єднання».</p> <p>3. Інститут Аспена, Фонд досліджень неприбуткового сектору. Інститут миру Сполучених Штатів Америки. Карпатський фонд. Компанія «Американ експрес». Корпорація Карнегі в Нью-Йорку. Корпус миру.</p> <p>4. Міжнародний фонд «Відродження». Національна дослідницька рада. Національний Фонд Підтримки Демократії. Польська програма іноземної допомоги. Польський фонд «KNOW-HOW». Фундація українсько-польської співпраці RAUCI.</p> <p>5. Посольство Великобританії в Україні. Посольство Німеччини в Україні. Програма розвитку ООН в Україні. Програма технічної допомоги TACIS (<i>Technical Assistance to the Commonwealth of Independent States</i>).</p> <p>6. Рада міжнародних наукових досліджень та обмінів. Схема підтримки малих екологічних проектів (SEPS II). Фонд Білла і Мелінди Гейтс. Фонд Бредлі. Фонд ДОЕН. Фонд ім. Стефана Баторія. Фонд Картажа. Фонд Чарльза Стюарта Мотта. Фонд Сороса «Інститут відкритого суспільства». Фонд «Євразія».</p>		<p>1. Скориставшись основною та додатковою навчально-методичною літературою, наприклад: Основні засади проектного менеджменту / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг.; Упор. Чабак Л. А. – Чернігів: Сіверський центр післядипломної освіти, 2016. – 56 с., визначити перелік ключових міжнародних донорських організацій та проектів міжнародної технічної допомоги, які працюють в Україні;</p> <p>2. Ознайомитися із сайтами Посольства Федеративної Республіки Німеччина в Україні (https://kiew.diplo.de/ua-uk, https://donezk.diplo.de/), а також Посольства Великої Британії в Україні (https://www.gov.uk/world/organisations/british-embassy-kyiv.uk), проглянути секцію новин на предмет оголошення про гранти/конкурси.</p>
--	--	---

Тема 15. Постійно діючі програми та гранти

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Грантові та кредитні програми: «Енергозбереження», «Чисте виробництво». 2. Грант Європейського Союзу для ОСББ на утеплення будинків. 3. Міжнародний Вишеградський фонд. Креативна Європа. 4. Конкурсна програма «Стипендії» від Українського культурного фонду. 5. Конкурс «Фонду розвитку українських ЗМІ» за підтримки посольства США. Ініціативний центр сприяння активності та розвитку громадського почину (ICAP «Єднання»). 6. Платформа «Маркетплейс» Агентства США з міжнародного розвитку. Global Innovation Fund 2020 (Глобальний інноваційний фонд). 7. Загальний конкурс від фонду сприяння демократії Посольства США. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомитись із процесом подання заявки на фінансування проекту на іноземній (англійській) мові відповідно до умов Global Innovation Fund 2020 (Глобального інноваційного фонду) на офіційному сайті цього фонду (https://www.globalinnovation.fund/apply/about/). 2. Дослідити 5 актуальних проектів, реалізованих завдяки постійно діючим програмам та грантам, їх цілі та результати.
--	---	---

Тема 16. Програма Horizon 2020 та Європейська Рада з наукових досліджень

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Програма Horizon 2020. 2. Програма Horizon Europe. 3. Європейська Рада з наукових досліджень (European Research Council). 4. Передова наука, лідерство у промисловості та суспільні виклики. Передові дослідження. 5. Фінансування Європейської Ради з наукових досліджень (European Research Council). 6. Програма імені Марії Склодовської-Кюрі. Новітні та майбутні технології. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Скористатися джерелами, рекомендованими джерелами інформації, а також офіційними матеріалами Кабінету Міністрів (https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/broshura-gorizont-2020-1201.pdf) і заповнити таблицю: <p align="right">Таблиця 4</p> <p align="center">Гранти Європейської дослідницької ради</p> <table border="1" data-bbox="1068 966 1559 1050"> <thead> <tr> <th align="center">Види грантів</th> <th align="center">Опис</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table> 2. Користуючись рекомендованими джерелами інформації, а також Національним порталом Горизонт 2020 (https://h2020.com.ua/uk/), письмово визначити мінімальні умови для участі в програмі ЄС Horizon 2020. 	Види грантів	Опис		
Види грантів	Опис					

Рекомендовані джерела інформації

Нормативно-правові акти та угоди:

1. Проект «Вища освіта України» Угода про грант фонду Е5Р між Україною та Європейським інвестиційним банком, підписана 17 грудня 2018 р., ратифікована 16 квітня 2020 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/971_003-18/ed20200416#Text
2. Про затвердження Порядку проведення державної експертизи інвестиційних проєктів: Постанова Кабінету Міністрів України від 9 червня 2011 р. № 701 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/701-2011-%D0%BF#Text>
3. 2013/743/EU: Council Decision of 3 December 2013 establishing the specific programme implementing Horizon 2020 – the Framework Programme for Research and Innovation (2014-2020) and repealing Decisions 2006/971/EC, 2006/972/EC, 2006/973/EC, 2006/974/EC and 2006/975/EC [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32013D0743>
4. Regulation (EU) No 1288/2013 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2013 establishing 'Erasmus+': the Union programme for education, training, youth and sport and repealing Decisions No 1719/2006/EC, No 1720/2006/EC and No 1298/2008/EC [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32013R1288>
5. Regulation (EU) No 1291/2013 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2013 establishing Horizon 2020 – the Framework Programme for Research and Innovation (2014-2020) and repealing Decision No 1982/2006/EC [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32013R1291>
6. Грантова Угода «Horizon Europe (HORIZON) Euratom Research and Training Programme (EURATOM) General Model Grant Agreement EIC Accelerator Contract (HE MGA — Multi & Mono) Version 1.0 01 June 2021 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/nauka/horizont/2021/09/27/Hrant.Uhoda.1-EURATOM.27.09.pdf>

Основні рекомендовані джерела інформації:

7. Бабій О.Я., Петрик О.В., Скорохода М.Р. (уклад.) Гранти 2017. Каталог донорських організацій. Навч.-практичний посібник. – Бурштин: Клуб сталого бізнесу, 2017. – 89 с.
8. Методичні рекомендації щодо написання проєктних заявок. Навч. посібник / МГО «Регіональний центр трансграничного співробітництва Євросерегійон «Дністер». – Вінниця: Євросерегійон «Дністер», 2015. – 54 с.
9. Основи грантрайтингу та управління проєктами в публічній сфері : метод. рек. для органів влади та недерж. орг-цій / Авт. кол.: В.В. Белявцева, А.І. Гнатенко, О.С. Зінченко та ін. ; за заг. ред. О.В. Кулініча. – Харків : Золоті сторінки, 2017. – 148 с.

Додаткові рекомендовані джерела інформації:

10. Безверхнюк Т.М. Ресурсне забезпечення регіонального управління: теоретико-методологічні засади : [монографія] / Т.М. Безверхнюк. – Одеса: ОРДУ НАДУ, 2009. – 318 с.
11. Братко І.В. Правове регулювання міжнародної технічної допомоги: стан, тенденції та перспективи розвитку : монографія / І.В. Братко. – Одеса: Фенікс, 2011. – 244 с.
12. Грантрайтинг: методичні рекомендації для органів публічної влади щодо написання проєктних заявок / [О.В. Кулініч, Д.С. Ткачов, С.Є. Ігнат'єв та ін.] ; за ред. О.В. Кулініча. – Х. : Регіональний центр міжнародних проєктів і програм, 2013. – 78 с.
13. Демуз І. О. Фандрайзинг і грантрайтинг як особливий фінансовий механізм міжнародної підтримки наукових проєктів в Україні / І. О. Демуз // Економічний вісник університету. – 2019. – Вип. 43. – С. 12–20. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/escvu_2019_43_4
14. Довгань Л.Є., Мохонько Г.А., Малик І.П. Управління проєктами / Навчальний посібник. – К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. – 420 с.
15. Єгорченков О. В. Азбука управління проєктами. Планування / навч. посіб. / О. В. Єгорченков, Н. Ю. Єгорченкова, Є. Ю. Катаєва. – Київ: КНУ ім.Т.Шевченка, 2017. – 117 с.
16. Жезьнік Г. Європейські фонди для самоврядування України — як правильно управляти європейським проєктом / Г. Жезьнік, І. Кульчицький, В. Монкевіч. – Варшава, 2008. – 138 с.
17. Марченко О.В., Сушко Д.О. Методичні рекомендації щодо участі у грантових програмах та конкурсах/ Марченко О.В., Сушко Д.О. – Дніпро : ДДУВС, 2018. – 68 с.
18. Методологія наукових досліджень : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. – Харків : Право, 2019. – 368 с.
19. Моніторинг та оцінка програм і проєктів. Практичний посібник / Ольга Морозова, Ольга Варецька, Деніел Джонс, Пепукай Чікуква, Тетяна Салюк) Київ, «Оранта», 2008 р.) 144 с.
20. Морозов Є.Л. Механізми державного управління науково– технічними програмами та проєктами соціально-економічного розвитку регіону: автореф. дис. канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 / Є.Л. Морозов; Донец. держ. ун-т упр. – Донецьк, 2005. – 20 с.

21. Основні засади проектного менеджменту / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг.; Упор. ЧабакЛ. А. – Чернігів: Сіверський центр післядипломної освіти, 2016. – 56 с.
22. П'ять вдалих кроків до європейського проекту. / Посібник. Публікація в рамках проекту «Підтримка локальних спільнот України в залученні європейських фондів», співфінансованого МЗС РП в рамках Програми „Польська Допомога 2009”. – Режим доступу: <http://horizon2020.sumdu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/03/5-кроків-до-Європейського-проекту.pdf>
23. Розробка Концептуальної Ноти проекту: практ. посіб. / Проект Європейського Союзу «Підтримка політики регіонального розвитку в Україні». – GIZ International Services, 2013. – 33 с.
24. Сазонець І. Л., Ковшун Н. Е. Управління науковими проектами: навчальний посібник / І. Л. Сазонець, Н. Е. Ковшун. — Київ: «Центр учбової літератури», 2021. — 208 с.
25. Сбруев М. Г. Технології грантового супроводу науково-дослідних проектів в університетах США / М. Г. Сбруев // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2015. – № 3. – С. 139–153. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pednauk_2015_3_19
26. Софій О. Державний фонд регіонального розвитку: механізм / процедури підготовки та відбору проектів регіонального розвитку / О. Софій. – Львів : Європейський діалог, 2015. – 53 с.
27. Торгалло Т. Механізми формування і реалізації проектів регіонального розвитку: стан наукового розроблення. Державне управління та місцеве самоврядування: зб. наук. праць. – 2016. – Вип. 1. – С. 101–109. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dums_2016_1_16
28. Управління проектами: навч. посіб. / Т. В. Маматова, В. М. Молоканова, І. А. Чикаренко, О. О. Чикаренко. – Дніпро: ДРІДУ, 2018. – 128 с.
29. Фесенко Т. Г. Управління проектами: теорія та практика виконання проектних дій: навч. посібник. Х.: ЗНАМГ. – 2012. – 181 с.
30. Чемерис А. Розроблення та управління проектами у публічній сфері: європейський вимір для України : практ. посіб. / [Чемерис А.]; Швейц.-укр. проект «Підтримка децентралізації в Україні — DESPRO». — Київ : ТОВ «Софія-А». – 2012. – 80 с.
31. Чернов С. В. Вдосконалення державного механізму експертизи публічних проектів. Державне управління в Україні: історія державотворення, виклики та перспективи: матеріали VIII міжнар. наук. інтернет-конференції аспірантів та докторантів з державного управління. (Одеса, 26 трав. 2017 р.). Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2017. – С. 159–161.
32. Чернов С. В., Руда І. В. Актуальність впровадження проектного менеджменту в органах державної влади в умовах децентралізації. Управління проектами у розвитку суспільства: матеріали XII міжнар. конф. (Київ, 22–23 трав. 2015 р.). Київ: КНУБА, 2015. С. 271–272.
33. Шинкарьок О. В., Сігайов А. О. Інституалізація провідних елементів механізму державного регулювання регіонального людського розвитку (Частина I) / Шинкарьок О. В. // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. – 2016. – №3(35). – С. 80–92.
34. Bauer D.G. The "how to" grants manual: successful grantseeking techniques for obtaining public and private grants. Lanham: Rowman & Littlefield Publishers, 2015. – 720 p.
35. Payne M.A. Grant Writing Demystified: A Self-Teaching Guide. McGraw-Hill, 2010. – 256 p
36. Smith N.B., Gabriel Works E. The Complete Book of Grant Writing: Learn to Write Grants Like a Professional. Sourcebooks, 2006. – 272 p.
37. Yang O.O. Guide to Effective Grant Writing: How to Write a Successful NIH Grant Application. 2nd Edition. – Springer, 2012. – 99 p.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publiczna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): обговорення теоретичного питання та практичного матеріалу на семінарському занятті (4 бали); тестування (8 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	26
Модуль 2 (теми 5-10): обговорення теоретичного питання та практичного матеріалу на семінарському занятті (8 балів); тестування (12 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (6 бал); поточна модульна робота (10 балів)	36
Модуль 3 (теми 11-16): обговорення теоретичного питання та практичного матеріалу на семінарському занятті (8 бали); тестування (12 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (8 балів); поточна модульна робота (10 балів)	38
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни